

Sammanfattning FoU-rapport: ”Om intern samverkan i kommunal förvaltning – kring äldre personer med psykiatrisk- och/eller missbruksproblematik” (2023)

Författare: Eva M. Karlsson, Nestor FoU-center

I denna rapport diskuteras resultaten från ett projekt Nestor bedrev om samverkan mellan å ena sidan en kommuns vuxenhet i form av socialpsykiatri och missbruksenhet och å andra sidan samma kommuns äldreomsorg. Syftet med projektet var dels att beskriva ett nuläge för hur samverkan fungerade mellan verksamhetsområdena, och att dels ge förslag på hur samverkan mellan områdena skulle kunna utvecklas. Genom att utveckla samverkan fanns en ambition att motverka de negativa konsekvenser som uppdelningen av olika verksamheter kan innebära, för att i stället kunna erbjuda ett så gott stöd och god omsorg som möjligt till de klienter man möter.

Det visade sig att även om medarbetarna inom de aktuella verksamhetsområdena var positiva till att samverka, så skedde inte detta i någon högre grad. En anledning till det var att man saknade direktiv från ledningen kring när, hur och varför samverkan skulle ske. Här fanns dock en skillnad mellan samverkan kring klienter som överfördes från vuxenheten till äldreomsorgen, och de klienter som upptäcktes inom äldreomsorgen. För överföringsprocessen från vuxenheten fanns en överenskommelse om samverkan med äldreomsorgen. I överenskommelsen fanns nedtecknat när och hur kontakter kring klienten skulle tas mellan verksamhetsområdena. Det var också i denna överföringsprocess som en viss samverkan skedde. Ett förslag från medarbetarna var att en överenskommelse kring samverkan kring den aktuella målgruppen, utöver den för överföringsprocessen, skulle tas fram av ledningen.

Andra förslag från medarbetarna för att gynna samverkan mellan verksamhetsområdena var att:

- genomföra gemensamma utredningar,
- följa upp klienter som överförs från vuxenheten till äldreomsorgen efter en tidsperiod,
- arbeta i team med målgruppen,
- medarbetarna skulle kunna auskultera hos varandra,
- ha gemensamma möten eller gemensamma workshops där man dels skulle kunna berätta för varandra om sitt arbete, dels ta upp anonymiserade eller fabricerade fall för gemensam diskussion eller reflektion,
- samlokalisera handläggarna i gemensamma lokaler.

Det visade sig dock tidigt i möten med medarbetarna att det de såg som det stora problemet inte var bristen på samverkan. I stället talade man om att verksamhetsområdena skilde sig åt i så hög grad. De arbetssätt, resurser och insatser som fanns inom vuxenheten skilde sig i hög grad från arbetssätt, resurser och insatser inom äldreomsorgen. Medan vuxenheten hade en rehabiliterande inriktning i sitt arbete med klienterna, så arbetade äldreomsorgen mer bevarande och passivt. Verksamhetsområdena arbetade också utifrån olika ersättningssystem. Inom vuxenheten fanns det utrymme för flexibilitet i mötet med klienterna där boendestödare hade möjlighet att lägga tid på att motivera klienten att själv

utföra saker. Inom hemtjänsten fick verksamheterna ersättning för de beslutade insatser som utfördes och utrymmet för flexibilitet var litet.

Ett sätt att förstå dessa skillnader mellan vuxenhet och äldreomsorg är att se dem som att man agerade inom ramen för två olika logiker, födda ur en kategorisering av människor utifrån ålder. Utöver att de olika logikerna är problematiska i sig i förhållande till socialtjänstlagens formuleringar om jämlikhet och delaktighet, så påverkar de också förutsättningarna för samverkan mellan verksamhetsområdena på ett negativt sätt. En åtgärd för att öka förutsättningarna för samverkan mellan vuxenhet och äldreomsorg torde utifrån detta vara att minska skillnaderna i inriktning, resurser och arbetssätt mellan de bedömningar som görs och insatser som ges inom de båda verksamhetsområdena.

[Ladda ner rapporten \(www.nestorfou.se/publicerat\)](http://www.nestorfou.se/publicerat) >

Nestor FoU-center
www.nestorfou.se
adm@nestorfou.se